

EL NOU PROJECTE DE L'AMTP

Des del mes de setembre del 2011 i fins al mes d'abril del 2012, per encàrrec del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana (CPCPTC), un grup de treball format per Josep Albà, Marcel Casellas, Joan Cuscó, Jordi Molina i Conrad Setó ha estat treballant per tal de cercar una redefinició de l'AMTP. Aquesta feina ha tingut com a punt de partida: (1) el que s'ha fet en els darrers anys i (2) el context actual dels ensenyaments musicals i de crisi econòmica, i com a objectiu: (3) esbossar una previsió del que cal fer en els propers anys.

Aquest document, doncs, és fruit de les reflexions, del diàleg amb el professorat i del treball de camp sobre els ensenyaments de la música tradicional a Catalunya que ha fet l'esmentat grup de treball. D'aquesta tasca se'n deriven les següents reformulacions i propostes sobre l'AMTP

ÍNDEX

El document desglossa aquesta temàtica en els següents quatre apartats:

1 – Introducció

Explicació de la creació del Pla Formatiu de l'AMTP pel CPCPTC, del treball que ha fet al llarg de les dues darreres dècades i de l'especificitat de la música tradicional i del seu aprenentatge: de la tasca formativa i de treball sobre el patrimoni sonor de la festa; de l'elaboració i experimentació dels dissenys curriculars i de valoració de l'ofici de "músic tradicional". Inclou, també una reflexió sobre la integració de l'ensenyament de la música tradicional en els propers anys.

Cal remarcar el treball sobre l'ambient sonor de la festa i, sobretot, sobre les diferents responsabilitats que recauen sobre el músic tradicional, les qual són molt específiques en relació a altres àmbits musicals (Clàssica, Jazz...). Es destaca la idiosincràsia de la música de carrer i les seves responsabilitats envers el patrimoni musical viu, la qual cosa implica, des de l'àmbit de l'Administració, als Departaments de Cultura i d'Ensenyament. En aquest sentit, es fa esment de les mancances existents en

l'ensenyament oficial/reglat de la música pel que fa a la formació de "l'ofici" de músic tradicional i popular, i de com aquesta realitat ja va ser un dels motius de la creació de l'AMTP.

A partir d'aquesta reflexió inicial o presentació (que, al mateix temps, és una reavaluació de la tasca feta en els darrers anys), i agafant alguns dels motius fundacionals de l'AMTP, s'han elaborat els altres tres apartats. Els dos primers tracten sobre com integrar els ensenyaments de la música tradicional dins els àmbits de les Escoles de Música i els Conservatoris. El tercer és una aportació sobre el paper de l'AMTP a partir d'aquesta integració i de la importància de tenir en compte que treballem sobre un patrimoni sonor viu i propi (o específic) del país.

2 – Adaptació de l'AMTP a les Escoles Municipals de Música

Proposta programàtica que adequa el Primer Cicle del Pla Formatiu de l'AMTP al pla docent bàsic de les Escoles Municipals de Música (EMM), acompanyada dels corresponents dissenys curriculars. Es tracta de crear departaments de música tradicional que imparteixin una formació global.

S'ha cercat l'equilibri entre les temporalitzacions i les matèries obligades per a qualsevol estudiant de música i les necessitats que cal cobrir en la formació d'un sonador d'instruments tradicionals (feina va més enllà de la del simple intèrpret). És a dir, a la formació que va des dels primers coneixements fins a la seva incorporació com a protagonista en els esdeveniments festius i rituals.

Aquesta tasca ha implicat la reelaboració dels dissenys curriculars de folklore i conjunt instrumental i el nou disseny de l'assignatura d'organologia. Així com l'adequació dels horaris de totes les assignatures al funcionament de les EMM.

3 – Adaptació de l'AMTP als Conservatoris de Música

Proposta programàtica d'adaptació del Pla Formatiu de l'AMTP a les temporitzacions i les matèries obligades dels Conservatoris de música,

acompanyada dels corresponents dissenys curriculars. Es tracta de crear Departaments de música tradicional que imparteixin una formació global.

És l'adequació del Segon Cicle del Pla Formatiu de l'AMPT als ensenyaments que ofereixen els Conservatoris i/o institucions de formació musical dirigida a la vida professional. Es tracta que els alumnes adquireixin una formació per accedir a l'ESMUC (que seran la minoria) i, sobretot, que tinguin els coneixements suficients per afrontar els reptes i els problemes de la professió de músic tradicional.

Aquesta tasca ha implicat la reelaboració dels dissenys curriculars de les assignatures de conjunt instrumental, etnomusicologia, arranjaments i instrumentació i el nou disseny de les assignatures d'improvisació i de musicologia i etnopoètica. Així com l'adequació dels horaris de totes les assignatures al funcionament dels Conservatoris. Queda pendent la preparació de l'assignatura de composició.

4 – Pla estratègic de l'AMTP

Conté les línies de treball, a curt i a llarg termini, per a la redefinició organitzativa, l'adaptació i la implantació del projecte formatiu de l'AMTP en el futur.

Es proposen les eines bàsiques per aprofitar l'experiència de l'AMTP (vint anys de docència eficaç) en la incorporació de l'ensenyament de la música tradicional a través de les institucions reglades i de la necessitat de mantenir un nucli de l'AMTP (que garanteixi la coordinació global, amb el manteniment de la majoria dels departaments....) per a garantir el bon desplegament dels plans d'estudis i la seva constant revisió, la generació de formació continuada, la gestió i concreció de les publicacions necessàries, cobrir les necessitats puntuals d'arreu del territori (educatives i d'actuació sobre el patrimoni sonor i organològic), la difusió de la música tradicional catalana...

1 - INTRODUCCIÓ

1.1 - La vetlla pel patrimoni sonor de la festa a Catalunya / L'Aula de Música Tradicional i Popular

Des d'un primer moment, hem de tenir clar que parlar de "música tradicional i popular" vol dir parlar de "formació" i de "patrimoni viu", és a dir, d'una formació lligada a una acció sobre el patrimoni sonor del país. No parlem de la formació només com a procés individual de creixement sinó també com una acció que ve indissolublement lligada a una responsabilitat col·lectiva. És en aquest sentit que l'AMTP ha estat un projecte singular i efectiu, diferent d'altres processos formatius que no han posat l'accent en els dos eixos i que han portat a fracassos molt grans en la formació del músic tradicional i popular. A Euskadi, els estudiants van abandonar massivament els estudis reglats dels instruments tradicionals després d'haver aconseguit el corresponent reconeixement (un txistulari havia de dedicar les mateixes hores d'estudi que un pianista per a obtenir el Grau Superior però després les sortides professionals eren completament diferents i no es corresponien ni amb les expectatives ni amb l'esforç que hom hi dipositava). Al País Valencià, el reconeixement oficial i la incorporació en els estudis reglats ha creat un tipus de distorsió que ha fet que l'alumne perdi de vista el context de la música tradicional i que la seva formació sigui global (podríem dir, simplificant, que hom pot estudiar música amb la dolçaina com ho faria amb qualsevol altre instrument i que l'accent recau, només, en la formació i el gaudi individual).

En ambdós casos ha passat allò que ara volem evitar (i que l'AMTP ha aconseguit fins avui): que hi hagi dispersió i que no es faci una formació global i efectiva sobre el patrimoni sonor de la festa. És a dir, evitar la dispersió i la disgregació i establir una canons de rigor en la formació i en la difusió.

Així mateix, des de l'AMTP es treballa tenint molt en compte el que implica la transmissió oral, això vol dir, per exemple, posar atenció en les qualitats subjectives del so: el timbre i el to al mateix temps. I també la transversalitat que implica el concepte de "música tradicional i popular" ja que, com bé se sap, ni el concepte de "música antiga" ni el de "nova música" no són cronològics sinó que es posen damunt la taula en relació a la "música clàssica", la qual esdevé l'eix central i la clau de volta interpretativa en la historiografia europea (i en els ensenyaments reglats). Però és clar,

que quan entrem en l'àmbit de la "música tradicional", i en el seu context i els seus instruments, aquesta historiografia s'ha de mirar i de transmetre des d'una perspectiva estètica i històrica molt diferent ja que en ella hi conviuen –vius– elements anteriors a 1730 (data que es considera l'inici de la "música clàssica") i posteriors a 1960 (data que es considera el final de la "nova música")

És per aquests motius que pensem que cal tenir ben clar quines són les implicacions, no només formatives, en l'àmbit de la música "tradicional i popular", i les responsabilitats envers ella mateixa.

1.1.1. - L'ambient sonor de la festa

Entre els múltiples aspectes que conformen la festa popular i tradicional hi destaca de manera singular la sonoritat. La sonoritat de la festa —de caràcter intangible— és un dels trets més rellevants del patrimoni immaterial de la festa.

Aquesta sonoritat es conforma d'un seguit d'elements: la tímbrica, el repertori melòdic i rítmic, les característiques interpretatives de cada gènere —balls, danses, tocs, cants col·lectius...—, els acoblaments instrumentals i, també, tot el conjunt de sons paramusicals que produeixen els diversos estris sonors que intervenen en el fet festiu —campanes, picarols, bastons, crits, palmellades...—.

Les diferents combinacions d'aquests elements —paisatges sonors— són indicadors de la geografia, el calendari, l'horari, el moment històric, la vitalitat, la genuïnitat i la qualitat de la festa.

1.1.2. - El músic tradicional: un ofici

Gairebé la totalitat dels elements citats són responsabilitat d'un únic estament: el "músic tradicional".

El patrimoni sonor de la festa decau quan el músic no coneix prou bé la tècnica interpretativa i el so de l'instrument que toca o el repertori, els "tempos", els contextos, els sistemes de transmissió... En definitiva: l'ofici.

En conseqüència, la formació en l'ofici de músic tradicional és de vital importància per a la conservació, la vitalitat i la regeneració del patrimoni sonor, que és un patrimoni immaterial i viu.

Creiem que és responsabilitat institucional garantir d'alguna manera aquesta formació, la qual repercuteix en el nivell qualitatiu dels músics però, també, en la garantia de bona vida per aquest patrimoni (si l'executant gaudeix d'una formació completa del seu ofici).

1.1.3 – L'ensenyament de la música

Ara mateix, a casa nostra, l'ensenyament reglat o oficial (vinculat al Departament d'Ensenyament) de la música tradicional és mínim: es limita als estudis superiors i únicament disposa de grau mig per als instruments de cobla. Les dificultats d'encaix entre les diferents maneres de veure l'aprenentatge musical i els plans d'estudis oficials existents no han permès un desplegament de l'ensenyament de la música tradicional. És per això que qualsevol procés d'integració s'ha de mirar amb lupa i s'ha de fer amb molta bona predisposició per totes les parts.

Estudiar música a través dels estaments més o menys reglats comporta adquirir uns coneixements —de nivell elemental, professional o superior segons la tipologia del centre docent— de la música clàssica i, encara que amb més mancances, de la música lleugera i de jazz.

En cap cas —a excepció del recent Departament de Música Tradicional de l'ESMUC i d'una tradició docent mitjanament arrelada pel que fa als instruments de cobla en alguns conservatoris de Grau Mig i Professional— s'ha contemplat des del Departament d'Ensenyament la possibilitat d'incloure en l'ensenyament públic de la música matèries referents a l'ofici de “músic tradicional”.

En algunes —excepcionals— escoles de música podem descobrir l'oferta de matrícula en un determinat instrument tradicional, però en el seu nivell més elemental i, sense cobrir tot el seguit de matèries de llenguatge específic, conjunts instrumentals, ni de context que requereix una formació completa del músic tradicional.

En cap moment es pretén menystenir la feina, en molts casos exemplar, dels centres de docència musical, sinó fixar l'atenció en l'absència de recursos programàtics, materials i sobretot humans pel que fa a la música tradicional.

L'aproximació a la música (en la seva concepció més ampla) és vital pel creixement individual i col·lectiu d'una societat, però quan aquesta aproximació es fa a

partir de la “música tradicional” hem de dir, també, que és vital per la salvaguarda i regeneració del patrimoni.

Un cas paradigmàtic del que acabem de dir, l'hem vist en el món de les caramelles. Fins fa unes dècades la figura del director aglutinava els papers vinculats a aquest “ofici” de què parlem: dirigia, creava repertori, ensenyava, dirigia l'acció en el context, coneixia els gèneres que es treballaven... Quan s'ha perdut aquesta figura i hem passat a la del director que “simplement” dirigeix (diguem-ne “clàssic”) hem vist una pèrdua dels elements del context, una petrificació i homogeneïtzació del repertori...

[...És una paradoxa que aquells músics —grallers, dolçainers, sacaires, cantadors de jota...,— que amb la seva interpretació marcaran en bona part la qualitat del nostre patrimoni festiu estiguin orfes d'escola reglada mentre que s'aboquen força recursos —podríem comptar centenars d'escoles— a alumnes que no exerciran mai, fora de tocar el *santanit* o el *paraelisa* al menjador de casa...]

Els conservatoris professionals cobreixen les necessitats formatives dels futurs músics de clàssica i, en força casos, de jazz i música moderna. Però qui cobreix, la formació del músic tradicional?

La resposta a aquesta pregunta és la que ens porta a parlar de l'AMTP: del seu programa formatiu i del seu funcionament. Del seu paper al llarg d'aquests anys i de la seva ubicació dins el conjunt dels ensenyaments musicals. Del seu estret lligam amb el patrimoni sonor de la festa i dels instruments “tradicionals” de la música catalana. De la seva preservació i de la seva vida.

1.2 - L'Aula de Música Tradicional

L'AMTP (Aula de Música Tradicional i Popular) va nàixer l'any 1992 dins el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'un projecte formatiu que cobreix la formació continuada —de l'instrument, del llenguatge singular de la música tradicional (MT) i del context en que es toca— d'intèrprets d'instruments tradicionals i d'altres instrumentistes que intervenen en la MT.

L'AMTP s'ha dotat d'un pla formatiu que contempla:

- 1/ - L'ensenyament dels instruments de la tradició catalana;
- 2/ - Del llenguatge musical de la MT, posant especial èmfasi en l'oralitat com a eina de transmissió;
- 3/ - Dels múltiples aspectes relacionats amb el repertori, la dansa, el cant i l'entorn festiu-ritual en què s'hi produeix música;
- 4/ - Dels acoblaments entre els diferents instruments;
- 5/ - De l'anàlisi i la teoria de la MT i la pràctica creativa i regeneradora d'aquesta.

L'AMTP s'ha desplegat territorialment a fi de:

- 1/ - Sensibilitzar cada territori de la seva música pròpia, i alhora difondre-la i adquirir coneixements de singularitats musicals d'altres zones;
- 2/ - Acumular i intercanviar experiències docents, repertori, sensibilitats sonores...

L'AMTP es marca com a objectius prioritaris:

- 1/ - Dignificar l'ofici de músic tradicional.
- 2/ - Garantir la qualitat en la interpretació de la MT de context i al seva regeneració.
- 3/ - Potenciar les tímbriques més genuïnes del país —el so dels instruments en sí mateixos i els seus acoblaments—
- 4/ - Dotar la música tradicional d'un pla formatiu en constant revisió i actualització.
- 5/ - Mostrar models sonors dignes.
- 6/ - Nodrir els territoris de músics preparats per transmetre els coneixements i liderar, si s'escau, col·lectius d'intèrprets.
- 7/ - Donar suport humà i/o programàtic i, si s'escau, coordinar les iniciatives, col·lectius..., que exerceixen l'ensenyament dels instruments tradicionals.

1.3 – Reflexió: El “Pi de les tres branques”

Al món hi ha nombrosos sistemes d'ordenació musical amb els seus respectius llenguatges, els seus particulars mecanismes de transmissió i les seves pròpies activitats d'aprenentatge. El fet que l'origen del so —element primordial de la música—

sigui un fenomen de física universal fa que en l'estudi de la música s'hi trobin múltiples elements comuns a tots aquests sistemes.

Quan es desenvolupa un pla docent se sol parlar de "matèries troncal" i de "matèries específiques". És clar que, en un projecte educatiu, les matèries troncal són aquelles que van dirigides a la totalitat de l'alumnat, i que les específiques només afecten a un determinat grup. Aquesta lògica, però, ha comportat que des de mitjan segle XX, en la confecció dels plans docents, moltes vegades s'hagi caigut en el parany de confondre "troncal" amb "llenguatge de la música clàssica" (volem dir *art-music*, música erudita..., en contrast al *pop-music* i la *folk-music*), com si el llenguatge de la música clàssica fos el tronc del qual penguin un seguit de branques a manera d'especialitzacions (tradicional, jazz, rock, infantil, música oriental...). Com si la música clàssica fos l'eix vertebrador de la resta de sistemes d'ordenació.

Aprofitant una de les classificacions que la musicologia ens ofereix, podríem fer tres grans blocs en els quals encabir-hi tots els fenòmens musicals contemporanis de casa nostra: *Pop-music*, *Folk-music* i *Art-music*. Cada un dels tres blocs (tots ells, per cert, dotats d'una heterogeneïtat pròpia) té el seu propi llenguatge i, en conseqüència, hauria de tenir el seu propi mecanisme d'aprenentatge. Cada bloc és un tronc. Les matèries comunes, que hi són, són les branques que es toquen.

Hauríem de començar a veure l'ensenyament de la música com un "Pi de les Tres Branques" i entendre que qualsevol persona pot optar per iniciar-se al món de la música enfilant-se per qualsevol dels tres troncs. Com més amunt, més branques i per tant més contacte amb els altres llenguatges. Un graller, dolçainer o tenora, no és un sonador d'oboè que s'ha especialitzat en tocar instruments tradicionals sinó un músic que ha après l'ofici amb la globalitat de coneixement que això comporta: oralitat, repertori, funcionalitat, context, trets estilístics, acompanyament harmònic..., i també, és clar, algunes matèries comunes a les tres branques (afinació, escales usals, notació i lectura musical, harmonia bàsica...).

Hi ha, doncs, una sensibilització envers la tradició oral i els elements que la configuren i la visió de la música que aquesta acull i, també, una transmissió de la responsabilitat que hom té envers el patrimoni sonor de l'espai on ha nascut i viu, i de la fragilitat d'aquest patrimoni. A banda de la transmissió del rigor i dels coneixements teòrics que són comuns a qualsevol formació musical.

1.3.1. – La Música Tradicional a les Escoles de Música i als Conservatoris de Grau Mig

Tot i que la transversalitat en els coneixements de qualsevol matèria és profitosa per l'individu i la col·lectivitat en general, cal tenir present que l'encaix de l'ensenyament de la MT (com del jazz i la música lleugera), en projectes educatius de tradició clàssica pot portar a un cul de sac. La MT s'ha de dotar de recursos pedagògics en constant revisió i això s'ha de fer, en bona part, des del coneixement de l'ofici, la pràctica educativa i la presència activa a la festa i als rituals en que la MT hi és present. Les escoles de música i els conservatoris de grau mig haurien de dotar-se de plans docents que contemplessin les tres possibilitats (*Pop*, *Art* i *Folk*) sense prejudicis de valors ni dependències anacròniques. Aquella persona que es volgués iniciar en la música hauria de poder tenir un primer contacte amb l'aprenentatge a partir de qualsevol d'elles.

La creació de Departaments de Música Tradicional constituïts per professors experimentats (en l'ensenyament i en la feina), amb una àmplia gamma de tipologies (professors d'instrument, de context, d'instrumentació popular...) i l'existència d'un o més models plans docents d'eficàcia comprovada oferiria una certa garantia d'èxit quan a l'ensenyament i difusió de la MT en aquestes institucions però en cap cas, ara mateix, es podria equiparar totalment amb la feina continuada i l'acumulació d'experiència de l'AMTP actual.

L'assumpció d'aquesta responsabilitat docent per part d'escoles i conservatoris podria significar un avenç important en la millora del coneixement general del nostre patrimoni sonor. L'AMTP hauria de continuar funcionant per tal de contribuir-hi amb experiències, plans i professorat fins el moment en que la MT i el seu aprenentatge rebessin un tracte d'una certa normalitat per part de les institucions d'ensenyament. I perquè, per sort (a casa nostra), la música tradicional i la oralitat tenen força i segueixen ben vives fora de les Escoles i dels Conservatoris de música, i aquest és una altra particularitat de la MT, enfront altres móns musicals, que no podem obviar.

2 - PROPOSTA PER L'ADAPTACIÓ DE L'AMTP A LES ESCOLES MUNICIPALS DE MÚSICA

Aquesta proposta rau en la creació d'un departament o àrea de música tradicional i popular capaç de donar una formació global i de qualitat al voltant dels intèrprets de la música tradicional i popular catalana.

ÀREA DE MÚSICA TRADICIONAL I POPULAR (Primer Cicle / EMM)						
	Assignatures comuns		Assignatures específiques		Cant coral ¹	Optatives
	Instrument	Llenguatge musical	Anual 1'5 h. Quadrimestral 1h	Quadrimestral 1h.		
1r curs	0'40h	2h	Folklore	Dansa		
2n curs	0'40h	2h	Organologia dels instruments.	Cançó i polifonia		
3r curs	0'40h	2h	Conjunt específic de la música tradicional ²			
4r curs	0'40h	2h	Conjunt mixt de la música tradicional ³			

1 – No hem d'entrar en els nivells d'iniciació o de rodes d'instruments que fan les

EMM (i que duren un any o dos).

2 – Les quatre assignatures teòriques de l'especialitat i la de Conjunt mixt de la música

tradicional es poden oferir com a assignatures optatives als estudiants d'altres especialitats/àrees.

¹ Considerem que queda inclosa a cançó i polifonia.

² Grup de gralles; Cobla Tres quartans; Polifonia (masculina i femenina); Conjunt de percussió.

³ Aquesta assignatura és oberta als estudiants d'instruments tradicionals de la música catalana i als altres

instruments que s'ofereixin a l'escola amb la possibilitat de l'enriquiment mutu.

3 - PROPOSTA PER L'ADAPTACIÓ DE L'AMTP ALS CONSERVATORIS DE MÚSICA

Aquesta proposta rau en la creació d'un departament o àrea de música tradicional i popular capaç de donar una formació global i de qualitat al voltant dels intèrprets de la música tradicional i popular catalana.

ÀREA DE MÚSICA TRADICIONAL I POPULAR (Segon cicle / Conservatoris)							
	Assignatures comuns		Assignatures d'especialitat			Assignatures optatives	
	Instrument	Llenguatge musical i harmonia	Context		Conjunt instrumental <i>Anual 2h</i>	Específiques de llenguatge <i>Anual 2h</i>	1'30h
			<i>Anual 1h.</i>				
			<i>Quadrimestral 1h.</i>				
1r curs	1h	2h	Formes de la música tradicional catalana		Conjunt de la música tradicional	Solfeig rítmic	
2n curs	1h	2h	Improvisació en al interpretació		Conjunt de la música tradicional	Melodia acompanyada i harmonia modal	
3r curs	1h	2h	Didàctica aplicada	Musico- logia, etnomusicologia i etnopoètica	Conjunt de la música tradicional	Arranjaments de les músiques tradicionals	Composició i gèneres de la música tradicional
4rt curs	1h	2h	Etnomusicologia. Metodologia i investigació.		Conjunt de la música tradicional	Instrumentació de la música tradicional	
5è curs	1h	2h					
6è curs	1h	2h					

- 1/ - En totes les assignatures de Conjunt instrumental de la música tradicional hi poden participar alumnes d'altres instruments i especialitats
- 2/ - Les assignatures de context i d'especialitat les poden cursar alumnes d'altres especialitats com a optatives.
- 3/ - Tot i la seva distribució en quatre cursos, l'especialitat en música tradicional es pot cursar en sis anys

4 – PLA ESTRATÈGIC I FUTUR DE L'AMTP

El CPCPTC va crear i desenvolupar el programa anomenat Aula de Música Tradicional i Popular (AMTP) amb l'objectiu d'incidir en la millora del paisatge sonor de les festes i esdeveniments tradicionals i populars de Catalunya mitjançant un pla formatiu destinat a garantir la correcta transmissió de tot un corpus de coneixements referits a la música tradicional i al seu entorn cultural: el món festiu i tots els seus elements.

Amb aquest propòsit, i fins el dia d'avui l'AMTP ha estat oferint una formació integral i normalitzada de la música tradicional, els seus instruments i formacions elementals, els seus repertoris, les particularitats i especificitats del seu llenguatge i també del context en què els músics tradicionals desenvolupen la seva activitat.

El CPCPTC va establir també com un dels objectius fundacionals de l'AMTP la integració d'aquests estudis de música tradicional en els canals normals de l'ensenyament musical de Catalunya, i en conseqüència, la seva extensió territorial arreu del país.

En l'actualitat és constatable la bona feina realitzada per l'AMTP en la formació d'un gran nombre de músics tradicionals: intèrprets i formadors, i en l'elaboració i experimentació pràctica d'un pla d'estudis que s'ha demostrat plenament eficient i necessari, eina de referència per als estudis de música tradicional a Catalunya. Això ha permès a l'AMTP incidir, de manera real i molt positivament en tots els àmbits de la música tradicional i en la millora notable del paisatge sonor del seu context festiu.

És des d'aquestes fites aconseguides, i des de la clara percepció que el món de la música tradicional a Catalunya ha canviat notablement tant en la seva pràctica festiva com en les necessitats i oportunitats del seu aprenentatge a tots els nivells, que el CPCPTC ha considerat convenient iniciar un procés de canvis en el pla formatiu que és l'AMTP i en el seu funcionament general, per

tal d'adequar-lo a les necessitats actuals i d'integrar-lo plenament en les institucions d'educació musical.

Per aquest motiu:

4.1/ - El procés d'integració dels estudis de l'AMTP en les institucions dedicades a l'ensenyament musical es realitzarà, en la seva primera fase, a través de convenis de col·laboració amb entitats i escoles de música dels territoris on és implantada l'AMTP, que estiguin interessades en assumir i acollir el pla d'estudis de l'AMTP i tot el seu desplegament curricular, així com el professorat qualificat necessari per impartir les assignatures incloses en el pla d'estudis. Amb aquestes premisses i de manera progressiva, el pla formatiu de l'AMTP es podrà adaptar gradualment a les voluntats, capacitats i necessitats pròpies de cada entitat col·laboradora.

4.2/ - Un cop iniciat el procés d'integració durant el curs 2012-2013, i per tal de garantir l'assoliment de la totalitat dels objectius i finalitats que van impulsar la creació de l'AMTP, així com el manteniment de la unitat del seu programa formatiu, i la revisió i renovació constant del pla d'estudis, s'adoptaran els corresponents mecanismes de direcció i coordinació.

Així mateix, cal tenir en compte dos altres factors molt importants: (1) que el projecte formatiu de l'AMTP incideix, evidentment, sobre la formació individual de les persones (com qualsevol formació musical) però, també i de manera decisiva, té una incidència directe i decisiva sobre el patrimoni musical autòcton del país (la seva perdurança, vigència i qualitat). Així mateix, (2) el perfil de qui es forma i dedica en música tradicional és molt diferent al de qui es forma en altres estils musicals i és el d'una persona que de seguida es a treballar en el món real i que en la seva major part ho fa com a semiprofessional al llarg de tota la seva vida i que requereix d'eines de formació continuada i d'espais de suport.

En conseqüència:

4.3/ - És a partir d'aquestes dues premisses que es fan les següents consideracions sobre com planificar i desplegar un Pla estratègic.

4.3.1. – Cada escola o entitat on s'integrin els estudis de l'AMTP crearà, si no en disposa, una àrea, departament o secció de música tradicional, especialment per acollir aquests estudis i el professorat que els imparteixi. Aquesta àrea, departament o secció disposarà d'un cap o coordinador que nomenarà el CPCPTC d'acord amb l'escola corresponent.

4.3.2. – El CPCPTC exercirà la direcció general de l'AMTP en tots els seus àmbits i nomenarà una direcció pedagògica responsable d'atendre i assessorar en tots els temes relatius a l'aplicació i desenvolupament del pla d'estudis, així com de supervisar l'aplicació d'aquest pla d'estudis en totes les escoles o entitats que participin en el procés d'integració.

4.3.3. – Es dóna continuïtat als Departaments de l'AMTP, amb el nom "d'àrees d'especialitat", com a eina de suport a la direcció pedagògica i per a reforçar la unitat del projecte formatiu, per facilitar la participació del professorat en el desenvolupament del pla d'estudis i per atendre les qüestions pròpies de cada especialitat, de manera unificada. Amb tot, es considera que cal fer-ne una reformulació per tal de reorganitzar-los per: fer-los més eficients i reduir-los de vuit a set. La direcció pedagògica assumirà totes les tasques dels antics caps de departament de l'AMTP.

4.3.4. – El CPCPTC garantirà la unitat de les bases de dades de l'AMTP (alumnat i professorat), el manteniment del lloc web, el suport a la direcció pedagògica i les funcions de difusió, comunicació i coordinació pròpies de l'AMTP.

4.3.5. – La direcció pedagògica i el CPCPTC revisaran i renovaran el contingut de les proves de pas de cicle pròpies de l'AMTP. El nou format d'aquestes proves es farà públic abans d'acabar l'any 2012 i, posteriorment, es convocaran les proves per al curs 2012-2013.

4.3.6. – Les titulacions pròpies de l'AMTP es replantejaran quan conclouï el procés d'integració i reglamentació dels estudis de l'AMTP en les escoles i conservatoris.

4.3.7. – A mitjà termini, el CPCPTC, a través de la direcció pedagògica de l'AMTP es responsabilitzarà de fer el seguiment de tot el procés d'integració dels estudis de l'AMTP a les diferents escoles o entitats on s'incorpori, fins a la conclusió d'aquest procés. Igualment, s'emprendran els canvis que requereixi el pla d'estudis i el desplegament curricular, i es vetllarà per la unitat del projecte formatiu.

4.3.8. – El CPCPTC vetllarà perquè no es produeixin trencaments significatius entre el pla formatiu impartit fins ara per l'AMTP i el que se seguirà de manera integrada a les escoles i entitats col·laboradores. Igualment, es procurarà que el professorat amb diferents nivells de titulació obtingui les habilitacions necessàries.

4.3.9. – De la mateixa manera i progressivament, el CPCPTC i la direcció pedagògica es faran càrrec de:

4.3.10. – Impulsar el projecte d'ampliació del lloc web de l'AMTP com a punt de trobada i d'unificació de materials, així com d'oferta de recursos.

4.3.11. – Dissenyar un pla per a la formació contínua del professorat especialitzat en música tradicional, i per a la formació contínua de l'alumnat que hagi acabat la seva formació o que vulgui especialitzar-se.

4.3.12. – Preparar un programa de publicacions de materials relacionats amb la música tradicional que siguin d'interès per a la tasca formativa de l'AMTP i de les escoles que hi col·laborin.

4.3.13. – Dissenyar un programa d'activitats formatives de caràcter extraordinari que serveixi de complement i suport a les escoles o entitats

que acullin estudis de música tradicional.

4.3.14. – Coordinar un espai de trobada, debat, cooperació, i intercanvi i creació amb totes les entitats o institucions que treballin en el camp de la formació i la promoció de la música tradicional i popular.

4.3.15. – Promoure i difondre l'activitat de l'AMTP i de les escoles que imparteixin formació en música tradicional.

4.3.16 - Posar en marxa els exàmens destinats a permetre l'accés d'alumnat lliure a les titulacions pròpies de l'AMTP.

Aquest procés de transformació de l'AMTP i aquesta integració del seu Pla Formatiu requereixen, doncs, d'un pla estratègic a curt i a llarg termini que caldrà concretar en els propers mesos i d'un seguiment continuat del mateix. Això és així perquè: L'AMTP és un programa del CPCPTC dedicat a la formació en música tradicional que ofereix una formació global (abraçant els diferents aspectes teòrics i pràctics) i transversal (arribant al màxim de públic, de sonadors i d'àmbits). Un programa que s'estén arreu del país i que treballa amb la finalitat de treballar amb xarxa. Això vol dir, que el seu programa d'estudis és únic i la referència ineludible per a tothom. Així mateix, el seu programa formatiu és flexible en el seu programa (adaptant-se a la pluralitat i les particularitats del país) i en la seva aplicació territorial. Un programa que, a més, enllaça els interessos dels sonadors d'arreu del país i de les associacions que hi treballen (que va més enllà del treball estricte dels centres formatius oficials i de les seves competències).

Barcelona, 26 d'abril de 2012